
URBANISTICKÁ KONCEPCE V ÚZEMNÍM PLÁNU PLZEŇ

Předmětem krátkého diskusního příspěvku na workshopu, pořádaném dne 31. ledna 2014 v Praze bylo představení způsobu „vypořádání se“ s tématem urbanistické koncepce ve zpracovávaném návrhu Územního plánu Plzeň.

Předem je třeba opakovaně zdůraznit, že byl prezentován pracovní návrh, autorské řešení, a to před zahájením řádného procesu projednání územního plánu. Bude jistě zajímavé srovnat, zda (asi ano) a jak moc (těžko odhadnout) se změní způsob vyjádření urbanistické koncepce města po projednání ...
Samozřejmě nejen urbanistické koncepce.

Cesta k nalezení toho, jak výstižně, přitom pochopitelně a ještě s odpovídajícím průmětem do požadované formy územního plánu – a to jak grafické, tak textové – byla a stále je klopotná, stylem pokus/omyl, pochopení/nepochopení. A což takové, uchu a mysli architekta urbanisty nelichotivé pojmy jako „vymahatelnost“ ...

Pro město velikosti Plzně není možné výstižně a přehledně zobrazit to, co požaduje hlavní výkres, tedy urbanistickou koncepci, vymezení ploch s rozdílným způsobem využití, zastavitelné plochy, koncepci uspořádání krajiny atd. v jednom výkrese.

Výsledkem je tedy **samostatný výkres návrhu územního plánu č. 3. Urbanistická koncepce.**

Kromě výkresu urbanistické koncepce jsou dále samostatně zpracovány i výkresy uspořádání krajiny, dopravní infrastruktury, technické infrastruktury.

Výkres urbanistické koncepce zachycuje kompozici uspořádání města, vyjadřuje charakter jednotlivých oblastí dle struktury a významu a zobrazuje hlavní kompoziční prvky v obrazu města.

Pracuje s pojmy jako jsou například:

- využití potenciálu místa
- intenzifikace urbanistické struktury
- hlavní kompoziční osy, městské třídy
- ohniska využití potenciálu území
- kontakt struktury zástavby a krajinného zázemí
- pohledové a prostorové dominanty

Všechny prvky, které zobrazuje grafická část návrhu, jsou důsledně definovány ve „výroku“, a to v kapitole 3. Urbanistická koncepce, v části Základní principy urbanistické koncepce.

Následující text (kurziva) je ukázkou malé části Základní principy urbanistické koncepce.

Územní plán stanovuje následující základní principy urbanistické koncepce:

- *využití potenciálu místa doplněním a intenzifikací struktury;*

- vymezení ohnisek využití potenciálu území celoměstského, okrskového nebo lokálního významu;
- posílení významu centra města a zamezení další „periferizace“ centra doplněním narušené urbanistické struktury a zahuštěním - intenzifikací volbou kompaktních forem zástavby;
- rozvolňování zástavby - snižování její hustoty směrem od centra města k jeho okrajům volbou vhodných urbanistických struktur v závislosti na charakteru krajinného zázemí;
- posílení úlohy nábřeží řek, jejich zapojení do města, důraz na citlivé řešení v závislosti na jejich charakteru a poloze ve městě, harmonický kontakt zástavby a řeky;

Územní plán člení správní území města na jednotlivé lokality s tím, že lokalitou je míněna plocha s rozdílným způsobem využití, soubor těchto ploch nebo část této plochy, vymezená územním plánem na základě převažujícího charakteru a u zastavitelných lokalit zejména na základě urbanistické struktury.

Pro všechny jednotlivé lokality jsou zpracovány tzv. „Podmínky koncepce rozvoje lokalit a ochrany a rozvoje hodnot lokalit“, ve kterých jsou hlavní zásady urbanistické koncepce dále podrobněji rozpracovány.

To, co je definováno v návrhové části, je vysvětleno a zdůvodněno v **části Odůvodnění**. Velmi důležitý je výklad pojmů, bylo až překvapivé, jaký problém vnímání mohou představovat pojmy jako „urbanistická struktura, kompozice, kompaktní město, potenciál místa...“.

Součástí odůvodnění jsou i jednotlivá schémata, jasně a přehledně dokládající základní principy a kompoziční prvky.

Více než text jsou jistě vypovídající ukázky grafické části, a to jak výkresu urbanistické koncepce, tak schémat odůvodnění.

Ing. arch. Irena Králová, Ing. arch. Irena Langová
spolupráce Ing. arch. Zuzana Froňková